

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

22 octombrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte	Constantin Gurschi,
Judecători	Iurie Diaconu, Andrei Harghel, Ion Arhiliuc, Ion Corolevschi,

cu participarea:

procurorului	Nicolae Suvac,
inculpatei	Gomberg Olga,
avocatului	Alexandr Ghițu,
interpretului	Larisa Rusnac,

a judecat în ședință publică recursurile ordinare împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2013, declarate de procuror și de inculpata

***Gomberg Olga Iacov**, născută la
29 ianuarie 1977 în mun. Chișinău, domiciliată în s. Nova
Ivanovca, r-nul Cimișlia, cetățeană a R. Moldova, fără
antecedente penale.*

*în instanța de fond:
în instanța de apel:
în instanța de recurs:*

*Termenul de examinare a cauzei
12 august – 11 iunie 2012,
23 octombrie 2012 – 31 ianuarie 2013,
02 iulie – 22 octombrie 2013.*

Procedura de citare legal îndeplinită.

Procurorul, inculpata și avocatul au solicitat admiterea recursurilor declarate.

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 11 iunie 2012, Gomberg Olga a fost achitată de sub învinuirea comiterii infracțiunii prevăzută de art. 217 alin. (3) lit. c) Cod penal, pe motiv că fapta ei nu întrunește elementele infracțiunii.

2. În fapt, instanța de fond a constatat că inculpata Gomberg Olga este învinuită că, la 13 ianuarie 2010, urmărind scopul transmiterii substanțelor narcotice pe teritoriul penitenciarului le-a pregătit din timp și le-a luat cu sine, păstrându-le în spațiul interior a două brichete, după ce s-a apropiat de punctul de control al penitenciarului și le-a prezentat pe lângă alte produse și obiecte.

Conform raportului de constatare tehnico-științifică din 20.01.2010, substanța lichidă aflată în cele două brichete ridicate de la inculpată reprezintă soluție de „metamfetamin” (pervitin) în volum de 10,4 ml. și constituie substanțe narcotice în proporții mari.

Astfel, inculpata a păstrat și transportat substanțe narcotice, în proporții mari pe teritoriul penitenciarului, adică a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal.

Totodată, prin încercarea de a transmite persoanelor deținute în penitenciar a drogurilor în proporții mari, inculpata a săvârșit și infracțiunea prevăzută de art. 322 alin. (1) Cod penal.

În cadrul urmăririi penale și în ședința de judecată inculpata a recunoscut faptul că doar a luat de la o persoană necunoscută țigările și brichetele, dar nu le-a verificat și nu a știut ce se află în interiorul brichetelor.

Instanța a conchis că intenția inculpatei de a transporta substanțe narcotice și de a le transmite persoanelor deținute în penitenciar nu poate avea loc fără ca ea să știe despre existența substanțelor narcotice în interiorul brichetelor. Cu atât mai mult că știa cu certitudine că venind la întrevvedere de lungă durată cu soțul, toate lucrurile și obiectele aduse vor fi supuse controlului.

3. Procurorul a declarat apel, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata să fie condamnată în baza art. 217 alin. (3) lit. e), art. 322 alin. (1), 84, 90 Cod penal la 1 an închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 1 an.

Apelantul a invocat că instanța de judecată nu a luat în considerare că la urmărirea penală inculpata și-a recunoscut pe deplin vinovăția, solicitând încetarea urmăririi penale în conformitate cu art. 55 Cod penal - cerere care a fost acceptată stabilindu-i-se pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 50 unități convenționale, pe care ultima a achitat-o.

Instanța de fond a pronunțat o sentință care contravine prevederilor art. 100 alin. (4), 101 alin. (1), (3), 389 alin. (1), (2) Cod de procedură penală, apreciind incorect probele administrate pe caz.

4. Potrivit deciziei Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2013, apelul a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Gomberg Olga a fost condamnată în baza art. 322 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 200 unități convenționale.

Instanța de apel a constatat că la 13 ianuarie 2010, Gomberg Olga, urmărind scopul transmiterii substanțelor narcotice pe teritoriul Penitenciarului nr. 15 din or. Cricova, le-a pregătit din timp și le-a luat cu sine, păstrându-le în spațiul interior a două brichete, după care, apropiindu-se de punctul de control al penitenciarului, le-a prezentat pe lângă alte produse și obiecte. Conform raportului de constatare

tehnico-științifică din 20.01.2010, substanța lichidă aflată în brichetele ridicate de la inculpată constituie soluție de metamfetamin în volum de 10,4 ml., adică substanțe narcotice în proporții mari.

Aceste acțiuni ale inculpatei se încadrează în dispoziția art. 322 alin. (1) Cod penal - încercarea de a transmite persoanelor deținute în penitenciar droguri în proporții mari.

Inculpata a declarat că lângă penitenciar s-ar fi întâlnit cu o doamnă necunoscută, care i-a dat brichetele pentru a le transmite în penitenciar unui prieten de-al soțului ei, care execută pedeapsa în același penitenciar.

Totodată, instanța a reținut că la urmărirea penală inculpata a recunoscut pe deplin învinuirea pe art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal, solicitând încetarea urmăririi penale în conformitate cu art. 55 Cod penal - cerere care a fost acceptată de procuror, fiind încetat procesul penal, ei stabilindu-i-se pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 50 u.c, pe care inculpata în scurt timp a achitat-o. Ulterior, această ordonanță a fost anulată și dispusă continuarea urmăririi penale.

Instanța a reținut că declarațiile inculpatei reprezintă o poziție de apărare, însă aceasta nu o absolvă de răspundere în baza art. 322 alin. (1) Cod penal. Astfel, la materialele cauzei este anexată cererea inculpatei, adresată conducerii Penitenciarului nr. 15 Cricova de a transmite nu altcuiva, dar condamnatului Lari Gomberg toate obiectele, numerotându-le pe fiecare în parte, inclusiv brichetele cu conținutul narcotic. Din aceste considerente, ea poartă răspundere pentru transmiterea obiectelor dacă acestea fac parte din categoria celor interzise și acest fapt este bine cunoscut de către inculpată.

Inculpata a comis o infracțiune ușoară, este caracterizată pozitiv, fără antecedente penale, are la întreținere doi copii minori.

5. Procurorul a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a indicat că în apel a solicitat condamnarea inculpatei pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 217 alin. (3) lit. e) și 322 alin. (1) Cod penal.

Însă, instanța de apel, deși a admis apelul, a recunoscut-o vinovată pe inculpată doar pentru săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 322 alin. (1) Cod penal, fără a se expune asupra capătului de acuzare incriminat inculpatei referitor la săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal.

În drept, recursul este fondat prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii și acesta este expus neclar.

5.1. A declarat recurs ordinar și inculpata, în care cere casarea deciziei nominalizate și menținerea sentinței instanței de fond.

Inculpata a specificat că nu recunoaște vina deoarece nu a știut de existența substanțelor narcotice în interiorul brichetelor, pe care le-a preluat de la o persoană necunoscută pentru a le transmite în penitenciar.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (8) Cod de procedură penală - nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

6. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și argumentelor invocate, Colegiul penal lărgit concluzionează că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv și în temeiul când ea nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și când hotărârea atacată nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect, Colegiul penal lărgit atestă că instanța de apel a comis următoarele erori de drept.

În primul rând, potrivit art. 325, 385 alin. (1) pct. 1), 2), 414 alin. (5), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală, cât și a jurisprudenței naționale, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, iar decizia urmează a fi casată cu rejudecarea cauzei în apel cum cere art. 435 Cod de procedură penală, întrucât asemenea eroare judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs. Rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător. Rejudecarea cauzei se efectuează numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. La adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul și dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat. Decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Aceste prevederi au fost sfidate de instanța de apel.

Or, conform deciziei contestate, instanța de apel, rejudecând cauza potrivit regulilor generale, nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, reproduse în pct. 3 din prezenta decizie, care se regăsesc și în recursul ordinar declarat de procuror, și nu a soluționat în genere capătul de acuzare privind comiterea de către inculpată a infracțiunii prevăzută la art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal (*pct. 3 - 5 din decizie*).

Mai mult, instanța de apel a condamnat inculpata în baza art. 322 alin. (1) Cod penal fără a constata în fapt împrejurările incriminate ei pe acest capăt de acuzare prin actul de învinuire. În același timp, circumstanțele de fapt constatate în partea descriptivă a deciziei atacate sunt calificate de către instanța de apel, absolut neîntemeiat și neargumentat, în baza art. 322 alin. (1) Cod penal, pe când prin

rechizitoriu aceste fapte sunt încadrate în baza altei norme penale, adică pe art. 217 alin. (3) lit. e) Cod penal. Totodată, învinuirea la acest capitol nu a fost soluționată în continuare în nici un fel de către instanța de apel (*f.d. 176, pct. 2, 4 din decizie*).

În al doilea rând, conform art. 24 alin. (3), 336 alin. (3) pct. 8), 384 alin. (4), 414 alin. (2) și (6) Cod de procedură penală, instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal. Instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată. Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal. Părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor, instanța de judecată pune la baza hotărârii numai acele probe la cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură.

Se reține însă, că instanța de apel a ignorat stipulările normelor menționate, deoarece, conform descriptivului deciziei atacate, a pus la baza deciziei pronunțate probe care nu au fost verificate în ședința de judecată și nu au fost consemnate în procesul-verbal, cum ar fi cele de la f.d. 201, 66-70, 59, cererea inculpatei adresată conducerii penitenciarului, informații cu privire la sora inculpatei (*f.d. 231, 235*).

Deci, instanța de apel nu a asigurat accesul părților, inclusiv a inculpatei, în egală măsură la verificarea tuturor probelor în conformitate cu principiul contradictorialității în procesul penal și și-a întemeiat concluziile pe probele cercetate de către prima instanță fără a le verifica public și nemijlocit în ședința de judecată, acestea nefiind reflectate în procesul verbal al ședinței de judecată, adică nu a motivat în mod legal soluția adoptată.

Circumstanțele expuse denotă în mod lucid că, instanța de apel nu a judecat apelul declarat în condițiile legii, deoarece nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate, nu a soluționat fondul cauzei penale în raport cu circumstanțele imputate inculpatei prin rechizitoriu și a adoptat o hotărâre, care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursurilor declarate, casării totale a deciziei atacate și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

7. Conform art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de procuror și de inculpata Gomberg Olga Iacov, casează total decizia Curții de Apel Chișinău din 31 ianuarie 2013 și dispune rejudecarea cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată în ședința publică din 12 noiembrie 2013, ora 09.50.

Președinte

Constantin Gurschi

Judecători

Iurie Diaconu

Andrei Harghel

Ion Arhiliuc

Ion Corolevschi

